

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

Навчально-науковий інститут
філології та історії
Кафедра української мови, літератури та методики навчання

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
УСНА НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ
ТА ЛІТЕРАТУРНЕ КРАЄЗНАВСТВО

Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	вибіркова навчальна дисципліна
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка, 05 Соціальні та поведінкові науки, 23 Соціальна робота
Спеціальність	для здобувачів освіти всіх спеціальностей денної і заочної форм навчання
Освітньо-професійна програма	усіх освітньо-професійних програм
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття
Форма контролю	залік
Півріччя викладання	друге

Інформація про викладача

Викладач (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)	Гоголь Наталія Валеріївна , д-р пед. наук, доцент кафедри української мови, літератури та методики навчання
Контактний телефон	+380993566513
E-mail:	natashagogol75@gmail.com
Консультації	середа з 14.00 до 15.00; платформа Google Meet / Zoom

1. АНОТАЦІЯ КУРСУ

В умовах сьогодення неможливим є навчання і виховання студентської молоді без глибокого вивчення й осмислення минулого українського народу, його походження, культурно-побутових і громадських відносин, його художньої творчості, духовних обрядів, традицій і звичаїв, раціональних знань, набутих протягом багатовікової трудової діяльності народу на усіх етапах існування. Основними елементами змісту гуманітарної освіти є фольклористична і літературознавча підготовка – вивчення історії розвитку української нації, її культури, ментальних характеристик, синтезу звичаїв, вірувань, світорозуміння, моральних, правових, етичних та естетичних норм, національних базових цінностей, процесу самоусвідомлення й утвердження як політичної нації і держави, усвідомлення місця українців серед народів і культур світу. Водночас предмет «Усна народна творчість та літературне краєзнавство» формує професійну спрямованість студентів, створює сприятливі умови для вироблення у них практичних умінь для розробки і підготовки художньо-масових заходів, що пропагують українське мистецтво і націлені на формування духовної культури юної особистості.

Предметом курсу є фольклорний та літературний твір, **метою** – є освоєння студентською молоддю культурно-побутової спадщини свого народу, забезпечення усвідомлення ними національної неповторності українського етносу, народнописанної творчості, літературного краєзнавства; набуття вмінь самостійного аналізу ідейно-художнього змісту та форми фольклорного твору та творів художньої літератури.

Завдання навчальної дисципліни:

- 1) досягти глибокого усвідомлення студентами змісту основних пластів змісту української усної народної творчості та літературного краєзнавства;
- 2) підвищити рівень студентів про специфіку українських родинно-побутових та календарних традицій, звичаїв, обрядів, побуту українського народу;
- 3) формувати уміння характеризувати зразки усної народної творчості;
- 4) виховувати шанобливе ставлення до матеріальних і духовних надбань як українського, так і інших народів.

Програма складена з урахуванням єдиної концептуально-структурної основи вивчення усної народної творчості в педагогічному університеті.

У результаті вивчення курсу студент набуває загальні і фахові компетентності

Загальні компетентності:

ЗК. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

Фахові компетентності:

ФК. Здатність орієнтуватися в літературному процесі України та інших країн і народів світу (від давнини до сучасності), спадщині письменників у контексті літератури, історії, культури, використовувати знання мов і здобутків світового письменства для формування національної свідомості, культури здобувачів освіти, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.

Програмні результати навчання

ПРН. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі

ПРН. Володіє різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН. Володіє навичками атрибуції, розрізняє літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками.

ПРН. Порівнює мовні та літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.

ПРН. Використовує гуманістичний потенціал рідної й зарубіжної літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.

ПРН. Здатний аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури.

Організація навчання

Види занять.

Лекція з елементами бесіди передбачає безпосередній контакт викладача з аудиторією. Із метою активізації пізнавальної діяльності здобувачі вищої освіти відповідають на запитання за темою заняття, беруть участь у вирішенні проблемних ситуацій, в обговоренні дискусійних питань, що не лише сприяє осмисленню й усвідомленню теоретичного матеріалу тематичної лекції, а й розвиває мисленнєво-мовленнєву діяльність майбутніх фахівців.

Практичне заняття з навчальної дисципліни містить кілька складників (причому перші два є структурно виокремленими, а третій – наскрізним): 1) когнітивний (теоретичний блок як логічно структурований перелік ключових питань та понять, зміст яких студенти мають опанувати), спрямований на ґрунтовне оволодіння системою знань з усної народної творчості, літературного краєзнавства; 2) операційно-технологічний (практичний блок) як логічно впорядкована й професійно спрямована система завдань (опрацювання теоретичного матеріалу за рекомендованою літературою, засвоєння сутності фольклорних, етнографічних, народознавчих понять, обов'язкове прочитання усіх рекомендованих текстів фольклорного, філософського, етнографічного, мовознавчого, літературознавчого тощо спрямувань, їх ґрунтовне наукове опрацювання та аналіз у контексті суспільно-політичного, літературно-мистецького життя певної епохи, батьківщини, міста; опрацювання підручників, посібників, етнографічних, мовознавчих, літературознавчих розвідок, оглядів, статей науковців тощо; добір ілюстративного матеріалу, практичне виконання творчих завдань; 3) етичний, що ґрунтується на засадах професійно-педагогічної етики.

Перелік тем практичних занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни. Оцінки, отримані студентом за окремі практичні заняття, зараховуються під час виставлення підсумкової оцінки з навчальної дисципліни.

Самостійна робота студента (СРС) – це самостійна діяльність-учіння здобувача вищої освіти, яку викладач планує разом зі студентом, але виконує її студент за завданнями та під методичним керівництвом і контролем викладача. Зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни та містить завдання різного типу: реферування першоджерел, ведення термінологічних словників, виконання вправ на засвоєння і розрізнення наукових понять; самостійний аналіз зразків народної творчості із метою вдосконалення відповідних навичок, написання реферату; творчі завдання: створення мультимедійних презентацій, складання схем-опор, порівняльних, узагальнювальних таблиць тощо; проведення тематичних вечорів, показів-інсценізацій народних обрядів, зразків усної народної творчості, тематичних зустрічей із знайомими письменниками рідного краю, представлення власних літературних творів.

Організаційні та навчальні обов'язки здобувачів вищої освіти:

- Відвідувати лекції та практичні заняття;
- Виконувати практичні завдання, передбачені в планах практичних занять;
- Брати участь у практичних заняттях під час обговорення теоретичних питань, виконання колективних та індивідуальних завдань, тестування тощо;
- Аргументовано відстоювати власну думку з теми заняття, якщо вона не збігається з думкою викладача;
- Самостійно оволодівати теоретичним матеріалом окремих тем або питань за рекомендованою літературою, складати конспекти, таблиці, схеми, виконувати завдання різного рівня;
- Виконувати завдання тематичного контролю, брати участь у підсумковій контрольній роботі;
- У разі потреби отримувати додаткові консультації викладача за змістом навчальної дисципліни;
- У випадку незгоди з отриманою оцінкою мати право на перезарахування тем;
- Вчасно складати відповідні теми;
- Дотримуватися правил техніки безпеки й охорони праці.

Структура курсу

Години (лек. / пр.)	Тема	Результати навчання	Завдання
III семестр			
1/1	Тема 1. Фольклор – невід'ємна складова національної культури народу.	Визначати предмет, завдання, методологію курсу «Усна народна творчість та літературне краєзнавство». Пояснювати термін «фольклор» та його походження. Характеризувати структуру усної народної творчості (УНТ). Визначати специфічні ознаки фольклору. Аналізувати національний характер фольклору та його зв'язок із іншими формами духовної культури. Розуміти фольклористику як науку про УНТ. Характеризувати напрями та школи фольклористики.	Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти сутність фольклорних понять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці.
1/1	Тема 2. Календарно-обрядова поезія.	Давати загальну характеристику календарно-обрядовій поезії. Визначати й аналізувати жанри зимового, весняного, літнього	Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою

		та осіннього циклів календарно-обрядової поезії. Визначати зв'язок жанрів календарно-обрядової творчості з художньою літературою та їх дослідження.	літературою, засвоїти сутність фольклорних понять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці.
2/2	Тема 3. Родинно-обрядова поезія.	Знати загальні відомості про народну драму. Характеризувати народні ігри, народні вистави, вертепну драму. Характеризувати весілля як драму. Визначати його основні етапи та аналізувати народнопісенний супровід. Характеризувати народну обрядовість, пов'язану з народженням дитини. Характеризувати жанр голосіння та його жанрові різновиди. Визначати зв'язок жанрів родинно-обрядової творчості з художньою літературою та їх дослідження.	Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти сутність фольклорних понять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці.
2/2	Тема 4. Ліричні пісні та балади.	Давати загальну характеристику ліричним пісням. Аналізувати соціально-побутові, родинно-побутові пісні. Давати характеристику українським народним баладам, визначати їх тематично-стильові особливості і поетика. Знати інформацію про особливості дослідження жанру народної балади та її зв'язок з художньою літературою.	Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти сутність фольклористичних понять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці.
2/2	Тема 5. Українські народні думи.	Давати загальну характеристика думам, уміти визначати їх класифікацію. Знати інформацію про виникнення і розвиток героїчного епосу. Аналізувати думи про героїчну боротьбу українського народу проти турецько-татарських загарбників і про турецьку неволю, визначати їх образну систему та поетику. Аналізувати думи про героїчну боротьбу проти польсько-шляхетського поневолення. Характеризувати образи Б.Хмельницького, І.Богуна, Д.Нечая та ін. Визначати особливості композиції, поетики. Характеризувати соціально-побутові (суспільно-побутові) думи, їх образну систему, композицію та поетичну мову. Знати про особливості побутування дум, про братства кобзарів і про окремих виконавців дум (їх репертуар та манера виконання).	Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти сутність фольклористичних понять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці.
2/2	Тема 6. Історичні пісні. Пісні-хроніки.	Розуміти історичну пісню як окремий жанр УНТ. Аналізувати погляди науковців щодо визначення жанру. Визначати жанрово-стильові ознаки історичних пісень. Знати класифікацію історичних пісень. Аналізувати їх поетику. Визначати поетику пісень-хронік. Знати про особливості дослідження історичних пісень. Розуміти зв'язок жанрів героїчного епосу із художньою літературою.	Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти сутність фольклористичних і народознавчих понять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці.
1/1	Тема 7. Українські народні казки, байки, притчі, анекдоти	Визначати художньо-стильові особливості казкового епосу. Аналізувати казки про тварин, байки, кумулятивні казки. Знати структуру кумулятивної казки. Аналізувати чарівні (героїчні) казки. Характеризувати систему прадавніх культів як	Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти сутність народознавчих понять, виконувати

		основу виникнення чарівної казки. Аналізувати сюжетно-композиційну побудову чарівних казок. Характеризувати соціально-побутові казки (родинно-побутові казки; суспільно-побутові казки), анекдоти, небилиці. Визначати художні прийоми у соціально-побутових казках та анекдотах. Встановлювати зв'язок соціально-побутових казок з іншими жанрами усної народної творчості, з художньою літературою. Знати інформацію про особливості збирання та дослідження казкового епосу.	завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці. Давати відповіді на тестову запитання і завдання
1/1	Тема 8. Український дитячий фольклор	Знати особливості колискових пісень. Визначати поетика означеного жанру. Встановлювати зв'язок колискових пісень з іншими жанрами фольклору. Характеризувати забавлянки як вид УНТ. Визначати їхні види. Характеризувати жанри, що перейшли у дитячий фольклор із загальної народної творчості. Аналізувати жанри, що виникли в дитячому середовищі. Визначати зв'язок дитячого фольклору з художньою літературою. Розуміти особливості дослідження жанрів дитячого фольклору.	Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти сутність фольклористичних понять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці. Виготовити власноруч дитячу іграшку
2/2	Тема 9. Літературне краєзнавство Глухівщини в контексті літературно-мистецького життя України ХУІІ - початку ХУІІІ ст.	Знати теорію та історію літературного краєзнавства. Характеризувати літературно-мистецьке краєзнавство як невід'ємну складову дослідження літературно-мистецького життя України різних епох. Характеризувати літературні традиції Сумщини. Знати про роль генеральної військової канцелярії Глухова у культурному житті України. Характеризувати діяльність Глухівської музично-хорової школи. Аналізувати творчість композиторів М.Березовського та Д.Бортнянського. Знати про Глухів як театральну столицю України кінця ХУІІ – початку ХУІІІ. Глухів – театральна столиця України кінця ХУІІ – початку ХУІІІ. Внесок Кирила Розумовського у культурний розвиток столиці Лівобережної України. Характеризувати діяльність Данила Туптала (Димитрія Ростовського), визначати його культурницьку діяльність із Сіверщиною. Аналізувати творчість Семена Дівовича в контексті української національної свідомості. Визначати основні ідеї «Разговора Великороссии и Малороссиею». Характеризувати історико-літературну спадщину родини Марковичів – Маркевичів.	Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти сутність літературознавчих понять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці.
2/2	Тема 10. Т.Г.Шевченко і Сумщина	Знати про перебування Великого Кобзаря на Україні, а саме: Шевченко і Глухів. Кролевеччина і Т. Шевченко, Т. Г. Шевченко на Роменщині, Конотопщина в житті Т. Шевченка, Т. Г. Шевченко на Лебединщині. Аналізувати твори Кобзаря, у яких відображено наш край.	Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти сутність літературознавчих понять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці. Підготувати реферат «Т. Шевченко і наш край». Виписати з творів Т. Шевченка

			епізоди, пов'язані з нашим краєм. Підготувати інформацію про пам'ятники Т.Г. Шевченку на Сумщині
1/1	Тема 11. Письменники випускники Глухівського учительського інституту	Знати історію Глухівського НПУ ім. О. Довженка. Характеризувати глухівський період життя С. М. Сергєєва-Ценського. Визначати українські мотиви в творах письменника. Характеризувати педагогічну спрямованість творів С. Васильченка. Характеризувати шлях становлення О. П.Довженка у Глухівському учительському інституті. Аналізувати спогади білоруського письменника Я. Журби про глухівський період життя. Нестор Городовенко – керівник Заслуженої капели "Думка" і Глухівський учительський інститут. Характеризувати педагогічну діяльність українського і чеського композитора Я. Ступки як викладача Глухівського учительського інституту. Давати оцінку методичній спадщині викладача Глухівського учительського інституту Вікторіана Голубєва.	Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти сутність літературознавчих понять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці.
1/1	Тема 12. Відомі письменники-земляки поч. XX ст.	Аналізувати події, що відбувалися на Сумщині (Чернігівщині), відображені в творах П.Куліша. Визначати особливості творчої манери Якова Щоголева. Знати про долю поета-революціонера Павла Грабовського; аналізувати його твори. Ознайомитися із документальними відомостями про П. Грабовського і його сина Бориса у музеях Сумщини (Уланове). Оцінювати майстерність зображення нашого краю у творах Олександра Олеся. Знати й аналізувати життєвий і творчий шлях Миколи Хвильового. Знати життєвий і творчий шлях І. Багряного. Визначати проблематику його творів. Характеризувати майстерність сатиричної прози Остап Вишні та Василя Чечвянського. Характеризувати літературну діяльність Гната Михайличенка, Б.Антоненка-Давидовича, Я. Мамонтова. Графіка Г. Нарбута. Знати відроджені імена письменників Глухівщини (В. Нарбута, Є.Онацького). Знати життєвий і творчий шлях композитора Ю. Шапоріна.	Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти сутність літературознавчих понять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці.
2/2	Тема 13. Письменники і поети Глухівщини і Сумщини XX – поч. XXI ст.	Аналізувати роботу літературно-мистецьких об'єднань у м. Глухові («Звенигора», Сіверщина», «Українська хвиля»). Характеризувати літературно-мистецьку спадщину А. Роговцевої, В. Куриленка, М. Єрохи, П. Товстухи, В. Раєвського, І. Колтакової, М. Гурця. Характеризувати літературні традиції Сумщини: літературно-мистецькі об'єднання, видатні особистості (Ф. Чирва, Д. Білоус, М. Гриценко, М.Кулішенко, В. Дудченко, М. Шевченко, Олександр Педяш).	Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти сутність літературознавчих понять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці.
20/20			

**Список рекомендованих джерел
Література до модулів 1, 2 «Усна народна творчість»**

1. Балади. Кохання та дошлюбні взаємини / Вступ, ст. О.І. Дея. Київ: Наук, думка, 1987. 472 с.
2. Балади. Родинно-побутові стосунки / Вступ, ст. О.І. Дея. Київ: Наук, думка, 1988. 524 с.
3. Балушок В. Обряди ініціації українців та давніх слов'ян. Львів; Нью-Йорк, 1998. 216 с.
4. Балушок В. Обряди ініціації українців та давніх слов'ян. Львів; Нью-Йорк, 1998. 216 с.
5. Білецький Л. Основи української літературно-наукової критики. К.: Либідь, 1998. 408 с.
6. Борисенко В.К. Весільні звичаї та обряди на Україні. Київ, 1988. 189 с.
7. Бріцина О. Світ мрій і сподівань. *Соціально-побутова казка*. Київ: Дніпро, 1987. С 5-16.
8. Вerezovskiy I. Українські народні казки про тварин. *Казки про тварин*. Київ: Наук, думка, 1979. С 9-44.
9. Весілля: У 2 кн. / Передм. О. Правдюк. Київ: Наук, думка, 1970. Кн. 1. 451 с. Кн. 2. 476 с.
10. Вже весна воскресла. Гаївки. Тернопіль: Чумацький шлях, 1992. 98 с
11. Воропай О. Звичай нашого народу. Етнографічний нарис: У 2 т. Київ: Оберіг, 1991. Т. 1. 450 с; Т. 2. 445 с.
12. Гнатюк В. Гаївки. *Вибрані статті про народну творчість*. Київ: Наук, думка, 1966. С. 138-151.
13. Гнатюк В. Деякі уваги над байкою. *Вибрані статті про народну творчість*. Київ: Наук, думка, 1966. С 173-197.
14. Гнатюк В. Передмова до збірки «Народні казки» (Львів, 1913). *Вибрані статті про народну творчість*. Київ: Наук, думка, 1966. С 198-203.
15. Гнатюк В. Передмова до збірки народних казок «Баронський син в Америці». *Вибрані статті про народну творчість*. Київ: Наук, думка, 1966. С 204-210.
16. Грица С.Й. Мелос української народної епіки. Київ: Наук, думка, 1979. 246 с.
17. Грица С.Й. Мелос української народної епіки. Київ: Наук, думка, 1979. 246 с.
18. Грушевський М. Історія української літератури: У 6 т., 9 кн. Т. 1. Київ: Либідь, 1993. 392 с.
19. Грушевський М. Історія української літератури: У 6 т., 9 кн. Т. 1. Київ: Либідь, 1993. С. 392.
20. Грушевський М. Історія української літератури: У 6 т., 9 кн. Т. 1. К.: Либідь, 1993. 392 с.
21. Грушевський М. Історія української літератури: У 6 т., 9 кн. Т. 4. Кн. 1. Київ: Либідь, 1994.
22. Грушевський М. Історія української літератури: У 6 т., 9 кн. Т. 4. Кн. 1. Київ: Либідь, 1994.
23. Грушевський М. Історія української літератури: У 6 т., 9 кн. Т. 1. Київ: Либідь, 1993. С. 392.
24. Дей О.І. Сторінки з історії української фольклористики. Київ: Наук, думка, 1975. 270 с.
25. Дей О.І. Українська народна балада. Київ: Наук, думка, 1986. 263 с.
26. Дей О.І. Українські колядки і щедрівки в дослідженнях слов'янських вчених. Сторінки з історії української фольклористики. Київ: Наук, думка, 1975. С 220-234.
27. Дитячий фольклор / Вступ, ст. Г.В. Довженок. Київ: Дніпро, 1986. 304 с.
28. Дитячий фольклор. Колискові пісні та забавлянки. К.: Наук. думка, 1984. 472 с
29. Дідо-всевідо: Закарпатські народні казки у записах П.В. Лінтура. Ужгород: Карпати, 1969. 239 с.

30. Довженко Г.В., Луганська КМ. Українські народні колискові пісні та забавлянки // Дитячий фольклор. Колискові пісні та забавлянки. К.: Наук, думка, 1984. С 11-44.
31. Драгоманов М. Исторические песни малорусского народа с объяснениями Вл. Антоновича и М. Драгоманова. Вибране. Київ: Либідь, 1991. С. 46-59.
32. Думи. Історико-героїчний цикл: Збірник / Вступ, ст. М. Стельмаха. Київ: Дніпро, 1982. 159 с.
33. Думи. Історико-героїчний цикл: Збірник / Вступ, ст. М. Стельмаха. Київ: Дніпро, 1982. 159 с.
34. Думи. Поетичний епос України / Вступ, ст. Г. Нудьги. Київ: Рад. письменник, 1969. 354 с.
35. Думи. Поетичний епос України / Вступ, ст. Г. Нудьги. Київ: Рад. письменник, 1969. 354 с.
36. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995. 688 с.
37. З гір Карпатських: Українські народні пісні-балади. Ужгород: Карпати, 1981. 462 с.
38. З живого джерела: Українські народні казки в записах, переказах та публікаціях українських письменників / У поряд., літер, обробка, вступ, ст. та приміт. Л. Дунаєвської. К., 1990. 512 с.
39. Закувала зозуленька: Антологія української народної поетичної творчості / Вступ, ст., упоряд. та приміт. Н.С. Шумади. Київ, 1998. С. 24-125.
40. Закувала зозуленька: Антологія української народної поетичної творчості. Київ, 1998. С. 126-42.
41. Зачаровані казкою: Українські народні казки Закарпаття в записах П.В. Лінтура. — Ужгород: Карпати, 1984. 521 с.
42. Здоровега Н. Нариси народної весільної обрядовості в Україні. К.: Наук, думка, 1974. 159 с.
43. Золотослов: Поетичний космос Давньої Русі / Упоряд., передм. та пер. М. Москаленка. Київ, 1988. 292 с.
44. Іваницький А. І. Хрестоматія з українського музичного фольклору 1-19 (з поясненнями та коментарями). Навчальний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв I-IV рівнів акредитації. Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. 520 с.
45. Казки Буковини / Упоряд. М.Г. Івасюка та В.С. Бесараба. Ужгород: Карпати, 1973. 210 с.
46. Казки одного села / Запис текстів та упоряд. П.В. Лінтура. Ужгород, 1979. 368 с.
47. Казки Підгір'я / Упоряд. С.Г. Пушика. Ужгород: Карпати, 1976. 274 с.
48. Казки про тварин. К.: Наук, думка, 1979. 574 с.
49. Календарно-обрядові пісні / Упоряд., передм., приміт. О.Ю. Чебанюк. Київ, 1987. С 35-66.
50. Календарно-обрядові пісні. Київ, 1987. 392 с.
51. Калинова сопілка: Антологія української народної прозової творчості. Київ, 1998. С 34–246.
52. Кейда Ф., Мишанич С. Гайдамаки та опришки – виразники національно-визвольних змагань українського народу. Донецьк, 1995. 101 с.
53. Килимник С. Український рік у народних звичаях в історичному освітленні: У 2 кн., 4 т. Кн. 1. Київ: АТ «Обереги», 1994. 400 с.
54. Килимник С. Український рік у народних звичаях в історичному освітленні: У 2 кн., 4 т. Кн. 2. Київ: АТ «Обереги», 1994. 528 с.
55. Кіліченко Л.М., Лещенко П.Я. Народнопоетична творчість для дітей. *Українська дитяча література*. Київ: Вища школа, 1979. С. 29-51.
56. Климець ЮД. Купальська обрядовість на Україні. Київ, 1990. 142 с.

57. Колесса Ф. Українська усна словесність / Вступ, ст. М. Мушинки. Едмонтон, 1983. С. 1-154.
58. Колесса Ф. Українська усна словесність / Вступ, ст. М. Мушинки. Едмонтон, 1983. С. 1-154.
59. Колесса Ф. Українська усна словесність. Едмонтон, 1983.
60. Колесса Ф.М. Фольклористичні праці. К.: Наук, думка, 1970. 415 с.
61. Колядки і щедрівки / Упоряд., вступ, ст. і примітки О Глушка. Київ, 1991. 239 с.
62. Колядки та щедрівки / Вступ, ст. О. Дея. Київ: Наук, думка, 1965. 640 с.
63. Костомаров М. Об историческом значении русской народной поэзии. *Слов'янська міфологія*. Київ: Либідь, 1994. С. 44-200.
64. Круть Ю.З. Хліборобська обрядова поезія слов'ян. К.: Наук, думка, 1973. 208 с.
65. Кутельмах К.М. Календарна обрядовість. Гуцульщина: Історико-етнографічне дослідження. Київ, 1987. С. 286-302.
66. Лозинський Й.І. Українське весілля / Упоряд. і вступ, ст. Р.Ф. Кирчіва. К.: Наук, думка, 1992. 174 с.
67. Мишанич О. Народна словесність. *Історія української літератури*: У 8 т. Т. 1. Київ: Наук, думка, 1967. С. 163-170.
68. Мишанич С.В. Система жанрів в українському фольклорі. *Українознавство: Посібник*. Київ: Зодіак-ЕКО, 1994. С. 263-276.
69. Народ про Довбуша / Вступ, ст. В. Тищенко. Київ: Наук, думка, 1965. С. 41-128.
70. Народ про Кармалюка / Вступ, ст. В. Тищенко. Київ: Вид-во АН УРСР, 1961. С. 47-119.
71. Народ про Кобилицю / Вступ, ст. В. Тищенко. Київ: Наук, думка, 1968. С. 35-103.
72. Народ про Кобилицю / Вступ, ст. В. Тищенко. Київ: Наук, думка, 1968. С. 35-103.
73. Народні балади Закарпаття / Вступ, ст. П. Лінтура. Львів: Вид-во Львів, ун-ту, 1966. 283 с.
74. Народні думи, пісні, балади / Вступ, ст. В. Яременка. Київ: Молодь, 1970. 335 с.
75. Народні думи: Збірник / Вступ, ст. С Мишанича. Київ: Дніпро, 1986. 173 с.
76. Нудьга Г. Український поетичний епос. Думи. Київ: Т-во «Знання».
77. Нудьга Г.А. Українська балада. Київ: Дніпро, 1970. 258 с.
78. Пісні з Галичини / Упоряд.: Р. Береза, М. Дацко. Львів: Світ, 1997. 192 с.
79. Плісецький М. Українські народні думи. Сюжети і образи. Київ: Кобза, 1994. 364 с.
80. Рильський М. Героїчний епос українського народу. Київ, 1955. 28 с.
81. Робінсон А.М. Билинний епос Київської Русі у співвідношеннях з епосом Заходу і Сходу. *Літературна спадщина Київської Русі і українська література XVI–XVIII ст.* Київ: Наук, думка, 1981. С. 59-83.
82. Робінсон А.М. Билинний епос Київської Русі у співвідношеннях з епосом Заходу і Сходу. *Літературна спадщина Київської Русі і українська література XVI–XVIII ст.* К.: Наук, думка, 1981. С. 59-83.
83. Свидницький А. Великдень у подолян. Твори. Наук, думка, 1985. С. 456–512.
84. Сиваченко М.Є. Сторінки української літератури і фольклористики. Київ: Наук, думка, 1990. 301 с.
85. Скуратівський В. Дідух: Свята українського народу. Київ: Освіта, 1995. 272 с.
86. Скуратівський В. Місяцелік. Український народний календар. Київ, 1993. 207 с.
87. Скуратівський В. Обереги пам'яті. Народний агрокалендар. Київ: Скарбниця, 1992. 112 с.

88. Соціально-побутова казка / Передм. О. Бріциної. Київ: Дніпро, 1987. 382 с.
89. Таємниця скляної гори: Закарпатські народні казки, зібрані М. Фінціцьким. Ужгород, 1974. 190 с.
90. Тесленко А. На досвітках. Твори. Київ: Наук, думка, 1988. С. 255-256.
91. Тесленко А. Ночь на Ивана Купала в с. Харьковцах. Твори. Київ: Наук, думка, 1988. С. 247–254.
92. Українка Леся. Купала на Волині. Збір. творів: У 12 т. Т. 9. Київ, 1977. С. 9-29.
93. Українська байка / Упоряд. і вступ, ст. БА. Деркача, В.Т. Косяченка. Київ: Дніпро, 1983. 463 с.
94. Українська дитяча література: Хрестоматія / Упоряд.: П.В. Вовк, В.С. Савенко. Київ: Вища школа, 1976. С. 3-37.
95. Українська усна народна творчість. Навчальний посібник / Лановик М.Б., Лановик З.Б. Київ: Знання-Прес, 2006. 591 с.
96. Українські народні пісні та думи. Київ: Т-во «Знання» України, 1992. 96 с.
97. Українські народні свята та звичаї. Київ: Т-во «Знання» України, 1993. 112 с.
98. Українські приказки, прислів'я і таке інше / Уклад М. Номис. Київ: Либідь, 1993. С. 635-663.
99. Українські символи / За ред. М. Дмитренка. Київ, 1994. 140 с.
100. Українські січові стрільці у піснях / Вступ, ст. О. Левченка. Тернопіль, 1991. 112 с.
101. Федас Й.Ю. Український народний вертеп (у дослідженнях 19-20 ст.). Київ: Наук, думка, 1987. 182 с.
102. Філоненко С. О. Ф 54 Усна народна творчість: Навч. пос. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 416 с.
103. Франко І. Вибрані статті про народну творчість. К.: Вид-во АН УРСР, 1955. 289 с.
104. Франко І. Дві школи в фольклористиці // Франко І. Твори: У 50 т. Т. 29. К.: Наук, думка, 1981. С. 416–424.
105. Франко І. До історії українського вертепу XVIII в. Франко І. Твори: У 50 т. Т. 36. Київ: Наук, думка, 1980. С. 170–375.
106. Франко І. Розбір думи про бурю на Чорному морі. Франко І. Твори: У 50 т. Т. 29. Київ: Наук, думка, 1981. С. 195-198.
107. Франко І. Студії над українськими народними піснями. Франко І. Твори: У 50 т. Т. 43. Київ: Наук, думка, 1986. С. 7–354.
108. Чарівна квітка: Українські народні казки з-над Дністра / Запис, та упоряд. М. Зінчук. Київ, 1986. 303 с.
109. Чижевський Д. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). Тернопіль, 1994. 480 с.
110. Чмихов М.О. Кургани як явище давньої культури. Київ, 1993. 144 с.
111. Чумарна М. Мандрівка в українську казку; приказкове коло. Львів: Каменяр, 1994. 79 с.

Література до модулів 3, 4 «Літературне краєзнавство»

1. Антологія літератури Сумщини /за ред. О.П.Столбіна. Суми, 1995.
2. Белашов В.И. Глухов – забытая столица Гетманской Украины. Київ, 1992.
3. Белашов В.Т. Глухів – столиця гетьманської і Лівобережної України. Глухів, 1996.
4. В путешествие по Сумщине. Путеводитель. Харьков. 1984.
5. Горда М. Формування творчої особистості майбутнього вчителя в процесі вивчення літератури рідного краю. *Українська література*. №2. 2001.
6. Гризун Анатолій. Новотвори. Суми, 1998.
7. Грицай М. Давня українська поезія. Київ. Вид.: КДУ, 1972.

8. Гурець М.П. Літературно-мистецьке краєзнавство у курсі зарубіжної літератури: навчально-методичний посібник. Глухів: РВВ ГДПУ, 2006. 106 с.
9. Дейнеко Л. Дочь войны Глухов: РИО ГГПИ, 2000. 20 с.
10. Дейнеко Л. Наші українські зорі. Глухів: РВВ ГДП, 2000. 60 с.
11. Дейнеко Л. Откровение. Глухов: РИО ГГПИ, 2000. 60 с.
12. Єлишевич Г. Записки смертного. Суми, 1996. 30 с.
13. Зв'язки письменників із Сумщиною. Суми. 1990.
14. Історико-культурна спадщина Глухівщини. Глухів, 1992.
15. Історія і сучасність педагогічної освіти в Україні. *Матеріали конференцій*. Глухів, 1994.
16. Каганович А.П. Антон Лосенко й русское искусство середины XIII ст. М., 1968.
17. Короткий довідник з літературної Сумщини. Суми, 1991.
18. Котляр М. Давня Русь та її доба у "Слові о полку Ігоревім". Київ, 1985.
19. Кривко Я.З. З любов'ю до країни. Зв'язки Л.М.Толстого з Сумщиною. *Народна трибуна*. 9 вересня 1978 р.
20. Медведик Галина. Народна спадщина дослідника історії культури та побуту України Миколи Маркевича. *Народна творчість та етнографія*. №1-2. 2002 р.
21. Мовчан Є: спогади, статті, матеріали. *Науково-популярне видання*. Суми: Собор, 1999. 64 с.
22. Письменники Сумщини. Біобібліографічний довідник. Суми: "Козацький вал", 1999. 28 с.
23. Роговцева Ада. Мамині молитви. Суми, 1996.
24. Сивокінь Г.М. Від аналізу до прогнозу. Київ, 1990.
25. Слобожанщина: Альманах літераторів Сумщини. Суми. "Мрія - 1" ЛТД, 1997. 124 с..
26. Столбін О. Віхи життя і творчості. Суми: "Козацький вал", 1997. 32 с.
27. Столбін О.П. Залишаюся собою: Повість. Київ: Молодь, 240 с.
28. Столбін О.П. Хмари над журавкою. Суми: "Козацький вал", 1997. 174 с.
29. Столбін О.П. Через терни: Суми: "Козацький вал", 1998. 124 с.
30. Тарасенко Б.М. О.П.Довженко. Київ, 1984.
31. Терлецький В. Костянтин Ушинський і Сумщина. Суми: Собор, 1998 с.
32. Терлецький Віктор. Дослідник з Воронежа. Суми: Собор, 1997.
33. Ткаченко В.. Нарбутівка і Нарбути. Суми, 1998.
34. Ткаченко В.Ю. Нарбутівка і Нарбути. Науково-публіцистичний нарис. Суми: Мрія-1 ЛТД, 1998. 104 с.
35. Тороки: Вірші, проза. Суми: Собор, 1998. 136 с.
36. Шовкопляс Г.М., І.Г.Шовкопляс. За покликом серця. Пам'ятники культури та історії в житті і творчості Т.Г.Шевченка. К: Наукова думка, 1990.
37. Шудря Євген. З життєпису дослідниці українських старожитностей XIX ст. *Народна творчість та етнографія*. 1998. № 5. С. 106–116.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Студент має право:

- вільно висловлювати свої думки усно або письмово;
- вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;
- відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;
- отримати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов'язаний:

- відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;

- брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;
- виконувати завдання самостійної роботи, розробляти презентації, брати участь у творчих проєктах та культурно-освітніх заходах.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж двох тижнів після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальний графік відвідування тощо).

Політика щодо академічної доброчесності.

Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в Глухівському НПУ ім. О. Довженка» (Наказ Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка «11» червня 2020 року № 151

(<https://drive.google.com/file/d/1OvkdtNHZncMFI3jDEMuWR6Wag4TVxUsO/view>)).

У процесі навчання та при підготовці проєктної заявки забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.

Політика щодо викладання.

Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти оцінюються за національною шкалою, 100-бальною шкалою та шкалою ECTS.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни визначається відповідно до обчислення середньоарифметичного значення оцінок за національною шкалою, одержаних здобувачем вищої освіти за кожен вид діяльності, та з урахуванням середньозваженого бала, який визначається відповідно до визначених вагових коефіцієнтів (ВК) за кожним видом роботи, що в сумі дорівнює 1, а саме: ВК за практичні заняття – 0,5; ВК за модульний контроль – 0,3; ВК за самостійну роботу – 0,2.

Поточний контроль (робота на практичному занятті)									Модульний контроль (модульні контрольні роботи)			Самостійна робота			Підсумковий контроль
1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	1	2	3	залік
0,5									0,3			0,2			за результатом виконання передбачених програмою завдань

Розрахунок підсумкового середньозваженого балу (П) здійснюється за формулою, ПК – поточний контроль на практичному занятті, МК – модульний контроль; СР – самостійна робота:

$$П = ((ПК_1 + ПК_2 + ПК_3 + ПК_4 + ПК_5 + ПК_6 + ПК_7 + ПК_8 + ПК_9) / 9) * 0,5 + ((МК_1 + МК_2 + МК_3) / 3) * 0,3 + ((СР_1 + СР_2 + СР_3) / 3) * 0,2$$

ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ – залік.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за шкалою ECTS та середньозваженим балом

(Відповідно до Положення про контроль і оцінювання навчальних досягнень

здобувачів вищої освіти в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка, затвердженого наказом ректора № 173 від 30 червня 2020 року)

Оцінка ECTS	Середньо-зважений бал, що формує інтервальну шкалу	Сума балів за 100 бальною шкалою	Національна оцінка		Критерії
A	4,51-5,00	90-100	5	Зараховано <i>Відмінно</i> – високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями.	Студент вільно володіє навчальним матеріалом, успішно розв’язує завдання підвищеної складності, аргументовано висловлює свої думки, виявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань, під час виконання самостійної роботи. Основні питання розкриває на високому теоретичному і практичному рівнях, без ускладнень орієнтується в матеріалі, повністю відповідає на додаткові запитання. Якість відповідей свідчить про вільне володіння навчальним матеріалом, а також про ознайомлення з додатковим матеріалом із навчальної дисципліни. Набуті компетенції творчо застосовує у професійній предметній діяльності.
	5,00	100			
	4,95	99			
	4,90	98			
	4,85	97			
	4,80	96			
	4,75	95			
	4,70	94			
	4,65	93			
	4,60	92			
	4,55	91			
	4,51	90			
B	4,01-4,50	82-89	4	<i>Добре</i> – достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження.	Студент володіє навчальним матеріалом у межах програми навчальної дисципліни на творчому рівні. Під час відповідей виявляє вільне володіння лекційним і практичним матеріалом, проте у відповідях допускає неточності.
	4,50	89			
	4,43	88			
	4,36	87			
	4,29	86			
	4,22	85			
	4,15	84			
	4,08	83			
	4,01	82			
C	3,50-4,00	74-81	4	<i>Добре</i> – середньо-достатній рівень володіння теоретичним	Студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, проте не має достатніх знань та вмінь для формулювання висновків, допускає суттєві неточності. Розкриває основні питання, а на додаткові відповідає не
	4,00	81			
	3,90	80			

	3,84	79		матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками	повністю. Ознайомлення з додатковими джерелами не є систематизованим.
	3,76	78			
	3,67	77			
	3,59	76			
	3,51	75			
	3,50	74			
D	2,83-3,43	64-73	3	Задовільно – середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками	Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання в стандартних ситуаціях. Послугується тільки загальним поняттєвим апаратом, у цілому орієнтується в досліджуваному предметі, але при розкритті основних питань допускає суттєві помилки.
	3,43	73			
	3,36	72			
	3,29	71			
	3,22	70			
	3,15	69			
	3,07	68			
	3,01	67			
	3,00	66			
	2,92	65			
	2,83	64			
E	2,51-2,75	60-63	3	Задовільно –рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього.	Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання в стандартних ситуаціях. Послугується тільки загальним поняттєвим апаратом, у цілому орієнтується в досліджуваному предметі, але при розкритті основних питань допускає суттєві помилки.
	2,75	63			
	2,67	62			
	2,59	61			
	2,51	60			
FX	2,00-2,5	35-59	2	не зараховано Незадовільно – низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний	Студент володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно. Робить принципові помилки у відповідях, не може дати обґрунтовані відповіді на всі основні питання викладача, не орієнтується в основних теоретичних і практичних положеннях курсу або не засвоїв окремі розділи курсу.

				опанувати практичні вміння без додаткових занять із дисципліни.	
F	0,00-1,99	1-34	2	<i>Незадовільно</i> – низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни.	Низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни.